

TÀI LIỆU DÀNH CHO HỌC SINH GIỎI MỨC 9-10 ĐIỂM**Dạng 1. Nguyên hàm của hàm ẩn hoặc liên quan đến phương trình $f(x), f'(x), f''(x)$** **Dạng 1.** Bài toán tích phân liên quan đến đẳng thức $u(x)f'(x) + u'(x)f(x) = h(x)$ **Phương pháp:**Dễ dàng thấy rằng $u(x)f'(x) + u'(x)f(x) = [u(x)f(x)]'$ Do đó $u(x)f'(x) + u'(x)f(x) = h(x) \Leftrightarrow [u(x)f(x)]' = h(x)$ Suy ra $u(x)f(x) = \int h(x)dx$ Từ đây ta dễ dàng tính được $f(x)$ **Dạng 2.** Bài toán tích phân liên quan đến biểu thức $f'(x) + f(x) = h(x)$ **Phương pháp:**Nhân hai vế với e^x ta được $e^x \cdot f'(x) + e^x \cdot f(x) = e^x \cdot h(x) \Leftrightarrow [e^x \cdot f(x)]' = e^x \cdot h(x)$ Suy ra $e^x \cdot f(x) = \int e^x \cdot h(x)dx$ Từ đây ta dễ dàng tính được $f(x)$ **Dạng 3.** Bài toán tích phân liên quan đến biểu thức $f'(x) - f(x) = h(x)$ **Phương pháp:**Nhân hai vế với e^{-x} ta được $e^{-x} \cdot f'(x) - e^{-x} \cdot f(x) = e^{-x} \cdot h(x) \Leftrightarrow [e^{-x} \cdot f(x)]' = e^{-x} \cdot h(x)$ Suy ra $e^{-x} \cdot f(x) = \int e^{-x} \cdot h(x)dx$ Từ đây ta dễ dàng tính được $f(x)$ **Dạng 4.** Bài toán tích phân liên quan đến biểu thức $f'(x) + p(x) \cdot f(x) = h(x)$

(Phương trình vi phân tuyến tính cấp 1)

Phương pháp:Nhân hai vế với $e^{\int p(x)dx}$ ta được

$$f'(x) \cdot e^{\int p(x)dx} + p(x) \cdot e^{\int p(x)dx} \cdot f(x) = h(x) \cdot e^{\int p(x)dx} \Leftrightarrow \left[f(x) \cdot e^{\int p(x)dx} \right]' = h(x) \cdot e^{\int p(x)dx}$$

Suy ra $f(x) \cdot e^{\int p(x)dx} = \int e^{\int p(x)dx} h(x)dx$ Từ đây ta dễ dàng tính được $f(x)$ **Dạng 5.** Bài toán tích phân liên quan đến biểu thức $f'(x) + p(x) \cdot f(x) = 0$ **Phương pháp:**Chia hai vế với $f(x)$ ta được $\frac{f'(x)}{f(x)} + p(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{f'(x)}{f(x)} = -p(x)$ Suy ra $\int \frac{f'(x)}{f(x)} dx = -\int p(x)dx \Leftrightarrow \ln |f(x)| = -\int p(x)dx$ Từ đây ta dễ dàng tính được $f(x)$ **Dạng 6.** Bài toán tích phân liên quan đến biểu thức $f'(x) + p(x) \cdot [f(x)]^n = 0$ **Phương pháp:**Chia hai vế với $[f(x)]^n$ ta được $\frac{f'(x)}{[f(x)]^n} + p(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{f'(x)}{[f(x)]^n} = -p(x)$ Suy ra $\int \frac{f'(x)}{[f(x)]^n} dx = -\int p(x)dx \Leftrightarrow \frac{[f(x)]^{-n+1}}{-n+1} = -\int p(x)dx$

Câu 1. (Mã 103 2018) Cho hàm số $f(x)$ thỏa mãn $f(2) = -\frac{1}{25}$ và $f'(x) = 4x^3 [f(x)]^2$ với mọi $x \in \mathbb{R}$. Giá trị của $f(1)$ bằng

- A. $-\frac{391}{400}$ B. $-\frac{1}{40}$ C. $-\frac{41}{400}$ D. $-\frac{1}{10}$

Lời giải

Chọn D

$$\text{Ta có } f'(x) = 4x^3 [f(x)]^2 \Rightarrow -\frac{f'(x)}{[f(x)]^2} = -4x^3 \Rightarrow \left[\frac{1}{f(x)} \right]' = -4x^3 \Rightarrow \frac{1}{f(x)} = -x^4 + C$$

$$\text{Do } f(2) = -\frac{1}{25}, \text{ nên ta có } C = -9. \text{ Do đó } f(x) = -\frac{1}{x^4 + 9} \Rightarrow f(1) = -\frac{1}{10}.$$

Câu 2. (Chuyên Phan Bội Châu - Nghệ An - 2020) Cho hàm số $y = f(x)$ đồng biến và có đạo hàm liên tục trên \mathbb{R} thỏa mãn $(f'(x))^2 = f(x) \cdot e^x, \forall x \in \mathbb{R}$ và $f(0) = 2$. Khi đó $f(2)$ thuộc khoảng nào sau đây?

- A. $(12;13)$. B. $(9;10)$. C. $(11;12)$. D. $(13;14)$.

Lời giải

Chọn B

Vì hàm số $y = f(x)$ đồng biến và có đạo hàm liên tục trên \mathbb{R} đồng thời $f(0) = 2$ nên $f'(x) \geq 0$ và $f(x) > 0$ với mọi $x \in [0; +\infty)$.

Từ giả thiết $(f'(x))^2 = f(x) \cdot e^x, \forall x \in \mathbb{R}$ suy ra $f'(x) = \sqrt{f(x)} \cdot e^{\frac{x}{2}}, \forall x \in [0; +\infty)$.

$$\text{Do đó, } \frac{f'(x)}{2\sqrt{f(x)}} = \frac{1}{2} e^{\frac{x}{2}}, \forall x \in [0; +\infty).$$

Lấy nguyên hàm hai vế, ta được $\sqrt{f(x)} = e^{\frac{x}{2}} + C, \forall x \in [0; +\infty)$ với C là hằng số nào đó.

Kết hợp với $f(0) = 2$, ta được $C = \sqrt{2} - 1$.

Từ đó, tính được $f(2) = (e + \sqrt{2} - 1)^2 \approx 9,81$.

Câu 3. (Chuyên Thái Bình - 2020) Cho hàm số $y = f(x)$ thỏa mãn $f(2) = -\frac{4}{19}$ và

$f'(x) = x^3 f^2(x) \forall x \in \mathbb{R}$. Giá trị của $f(1)$ bằng

- A. $-\frac{2}{3}$. B. $-\frac{1}{2}$. C. -1 . D. $-\frac{3}{4}$.

Lời giải

Chọn C

$$\text{Ta có } f'(x) = x^3 f^2(x) \Leftrightarrow \frac{f'(x)}{f^2(x)} = x^3 \Rightarrow \int \frac{f'(x)}{f^2(x)} dx = \int x^3 dx \Leftrightarrow -\frac{1}{f(x)} = \frac{x^4}{4} + C.$$

$$\text{Mà } f(2) = -\frac{4}{19} \Rightarrow \frac{19}{4} = \frac{16}{4} + C \Rightarrow C = \frac{3}{4}. \text{ Suy ra } f(x) = -\frac{4}{x^4 + 3}.$$

$$\text{Vậy } f(1) = -1.$$

Câu 4. (Lý Nhân Tông - Bắc Ninh - 2020) Cho hàm số $y = f(x)$ liên tục trên $\mathbb{R} \setminus \{-1; 0\}$ thỏa mãn điều kiện: $f(1) = -2 \ln 2$ và $x.(x+1).f'(x) + f(x) = x^2 + x$. Biết $f(2) = a + b \ln 3$ ($a, b \in \mathbb{Q}$).

Giá trị $2(a^2 + b^2)$ là

A. $\frac{27}{4}$.

B. 9.

C. $\frac{3}{4}$.

D. $\frac{9}{2}$.

Lời giải

Chọn B

Chia cả hai vế của biểu thức $x.(x+1).f'(x) + f(x) = x^2 + x$ cho $(x+1)^2$ ta có

$$\frac{x}{x+1}.f'(x) + \frac{1}{(x+1)^2}f(x) = \frac{x}{x+1} \Leftrightarrow \left[\frac{x}{x+1}.f(x) \right]' = \frac{x}{x+1}.$$

$$\text{Vậy } \frac{x}{x+1}.f(x) = \int \left[\frac{x}{x+1}.f(x) \right]' dx = \int \frac{x}{x+1} dx = \int \left(1 - \frac{1}{x+1} \right) dx = x - \ln|x+1| + C.$$

$$\text{Do } f(1) = -2 \ln 2 \text{ nên ta có } \frac{1}{2}.f(1) = 1 - \ln 2 + C \Leftrightarrow -\ln 2 = 1 - \ln 2 + C \Leftrightarrow C = -1.$$

$$\text{Khi đó } f(x) = \frac{x+1}{x}(x - \ln|x+1| - 1).$$

$$\text{Vậy ta có } f(2) = \frac{3}{2}(2 - \ln 3 - 1) = \frac{3}{2}(1 - \ln 3) = \frac{3}{2} - \frac{3}{2} \ln 3 \Rightarrow a = \frac{3}{2}, b = -\frac{3}{2}.$$

$$\text{Suy ra } 2(a^2 + b^2) = 2 \left[\left(\frac{3}{2} \right)^2 + \left(-\frac{3}{2} \right)^2 \right] = 9.$$

Câu 5. (Hải Hậu - Nam Định - 2020) Cho hàm số $y = f(x)$ thỏa mãn $f(x) < 0, \forall x > 0$ và có đạo hàm $f'(x)$ liên tục trên khoảng $(0; +\infty)$ thỏa mãn $f'(x) = (2x+1)f^2(x), \forall x > 0$ và $f(1) = -\frac{1}{2}$. Giá trị của biểu thức $f(1) + f(2) + \dots + f(2020)$ bằng

A. $-\frac{2020}{2021}$.

B. $-\frac{2015}{2019}$.

C. $-\frac{2019}{2020}$.

D. $-\frac{2016}{2021}$.

Lời giải

Chọn A

Ta có:

$$f'(x) = (2x+1)f^2(x) \Leftrightarrow \frac{f'(x)}{f^2(x)} = 2x+1 \Rightarrow \int \frac{f'(x)}{f^2(x)} dx = \int (2x+1) dx \Rightarrow -\frac{1}{f(x)} = x^2 + x + C.$$

$$\text{Mà } f(1) = -\frac{1}{2} \Rightarrow C = 0 \Rightarrow f(x) = \frac{-1}{x^2 + x} = \frac{1}{x+1} - \frac{1}{x}.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} f(1) = \frac{1}{2} - 1 \\ f(2) = \frac{1}{3} - \frac{1}{2} \\ f(3) = \frac{1}{4} - \frac{1}{3} \\ \vdots \\ f(2020) = \frac{1}{2021} - \frac{1}{2020} \end{array} \right. \Rightarrow f(1) + f(2) + \dots + f(2020) = -1 + \frac{1}{2021} = -\frac{2020}{2021}.$$

Câu 6. (Bắc Ninh 2019) Cho hàm số $y = f(x)$ liên tục trên $\mathbb{R} \setminus \{-1; 0\}$ thỏa mãn $f(1) = 2 \ln 2 + 1$, $x(x+1)f'(x) + (x+2)f(x) = x(x+1)$, $\forall x \in \mathbb{R} \setminus \{-1; 0\}$. Biết $f(2) = a + b \ln 3$, với a, b là hai số hữu tỉ. Tính $T = a^2 - b$.

A. $T = \frac{-3}{16}$.

B. $T = \frac{21}{16}$.

C. $T = \frac{3}{2}$.

D. $T = 0$.

Lời giải

Chọn A

Ta có $x(x+1)f'(x) + (x+2)f(x) = x(x+1)$

$$\Leftrightarrow f'(x) + \frac{x+2}{x(x+1)}f(x) = 1 \Leftrightarrow \frac{x^2}{x+1}f'(x) + \frac{x(x+2)}{(x+1)^2}f(x) = \frac{x^2}{x+1}$$

$$\Leftrightarrow \left[\frac{x^2}{x+1}f(x) \right]' = \frac{x^2}{x+1} \Leftrightarrow \frac{x^2}{x+1}f(x) = \int \frac{x^2}{x+1}dx \Leftrightarrow \frac{x^2}{x+1}f(x) = \frac{x^2}{2} - x + \ln|x+1| + c$$

$$\Leftrightarrow f(x) = \frac{x+1}{x^2} \left(\frac{x^2}{2} - x + \ln|x+1| + c \right).$$

Ta có $f(1) = 2 \ln 2 + 1 \Leftrightarrow c = 1$.

$$\text{Từ đó } f(x) = \frac{x+1}{x^2} \left(\frac{x^2}{2} - x + \ln|x+1| + 1 \right), f(2) = \frac{3}{4} + \frac{3}{4} \ln 3. \text{ Nên } \begin{cases} a = \frac{3}{4} \\ b = \frac{3}{4} \end{cases}.$$

$$\text{Vậy } T = a^2 - b = -\frac{3}{16}.$$

Câu 7. (THPT Nguyễn Trãi - Đà Nẵng - 2018) Cho hs $y = f(x)$ thỏa mãn $y' = xy^2$ và $f(-1) = 1$ thì giá trị $f(2)$ là

A. e^2 .

B. $2e$.

C. $e+1$.

D. e^3 .

Lời giải

$$\text{Ta có } y' = xy^2 \Rightarrow \frac{y'}{y} = x^2 \Rightarrow \int \frac{y'}{y} dx = \int x^2 dx \Leftrightarrow \ln y = \frac{x^3}{3} + C \Leftrightarrow y = e^{\frac{x^3}{3} + C}.$$

$$\text{Theo giả thiết } f(-1) = 1 \text{ nên } e^{\frac{-1}{3} + C} = 1 \Leftrightarrow C = \frac{1}{3}.$$

Vậy $y = f(x) = e^{\frac{x^3+1}{3}}$. Do đó $f(2) = e^3$.

Câu 8. (Sở Hà Nội Năm 2019) Cho hàm số $f(x)$ liên tục trên \mathbb{R} , $f(x) \neq 0$ với mọi x và thỏa mãn

$$f(1) = -\frac{1}{2}, f'(x) = (2x+1)f^2(x). \text{ Biết } f(1) + f(2) + \dots + f(2019) = \frac{a}{b} - 1 \quad \text{với}$$

$a, b \in \mathbb{N}, (a, b) = 1$. Khẳng định nào sau đây **sai**?

- A.** $a - b = 2019$. **B.** $ab > 2019$. **C.** $2a + b = 2022$. **D.** $b \leq 2020$.

Lời giải

$$f'(x) = (2x+1)f^2(x) \Leftrightarrow \frac{f'(x)}{f^2(x)} = 2x+1 \Rightarrow \int \frac{f'(x)}{f^2(x)} dx = \int (2x+1) dx$$

$$\Rightarrow \int \frac{d(f(x))}{f^2(x)} = \int (2x+1) dx$$

$$\Rightarrow -\frac{1}{f(x)} = x^2 + x + C \quad (1) \text{ (Với } C \text{ là hằng số thực).}$$

Thay $x=1$ vào (1) được $2+C = -\frac{1}{-\frac{1}{2}} \Leftrightarrow C=0$. Vậy $f(x) = \frac{1}{x+1} - \frac{1}{x}$.

$$T = f(1) + f(2) + \dots + f(2019) = \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{1}\right) + \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{2}\right) + \dots + \left(\frac{1}{2020} - \frac{1}{2019}\right) = -1 + \frac{1}{2020}.$$

Suy ra: $\begin{cases} a=1 \\ b=2020 \end{cases} \Rightarrow a-b = -2019$ (Chọn đáp số sai).

Câu 9. (THPT Chuyên Lê Hồng Phong Nam Định 2019) Cho hàm số $y = f(x)$ liên tục trên $(0; +\infty)$

thỏa mãn $2xf'(x) + f(x) = 3x^2\sqrt{x}$. Biết $f(1) = \frac{1}{2}$. Tính $f(4)$?

- A.** 24. **B.** 14. **C.** 4. **D.** 16.

Lời giải

Chọn D

Trên khoảng $(0; +\infty)$ ta có: $2xf'(x) + f(x) = 3x^2\sqrt{x} \Leftrightarrow \sqrt{x}f'(x) + \frac{1}{2\sqrt{x}} = \frac{3}{2}x^2$.

$$\Rightarrow \left(\sqrt{x} \cdot f(x)\right)' = \frac{3}{2}x^2 \Rightarrow \int \left(\sqrt{x} \cdot f(x)\right)' dx = \int \frac{3}{2}x^2 dx.$$

$$\Rightarrow \sqrt{x} \cdot f(x) = \frac{1}{2}x^3 + C. (*)$$

Mà $f(1) = \frac{1}{2}$ nên từ (*) có: $\sqrt{1} \cdot f(1) = \frac{1}{2} \cdot 1^3 + C \Leftrightarrow \frac{1}{2} = \frac{1}{2} + C \Leftrightarrow C=0 \Rightarrow f(x) = \frac{x^2\sqrt{x}}{2}$.

Vậy $f(4) = \frac{4^2\sqrt{4}}{2} = 16$.

Câu 10. (Chuyên Thái Nguyên 2019) Cho hàm số $f(x) > 0$ với mọi $x \in \mathbb{R}$, $f(0) = 1$ và

$f(x) = \sqrt{x+1} \cdot f'(x)$ với mọi $x \in \mathbb{R}$. Mệnh đề nào dưới đây đúng?

- A.** $f(x) < 2$ **B.** $2 < f(x) < 4$ **C.** $f(x) > 6$ **D.** $4 < f(x) < 6$

Lời giải

Ta có: $\frac{f'(x)}{f(x)} = \frac{1}{\sqrt{x+1}} \Rightarrow \int \frac{f'(x)}{f(x)} dx = \int \frac{1}{\sqrt{x+1}} dx \Leftrightarrow \ln(f(x)) = 2\sqrt{x+1} + C$

Mà $f(0) = 1$ nên $C = -2 \Rightarrow f(x) = e^{2\sqrt{x+1}-2} \Rightarrow f(3) = e^2 > 6$

Câu 11. (Chuyên Lê Hồng Phong Nam Định 2019) Cho hàm số $y = f(x)$ có đạo hàm liên tục trên $[2; 4]$ và $f'(x) > 0, \forall x \in [2; 4]$. Biết $4x^3 f(x) = [f'(x)]^3 - x^3, \forall x \in [2; 4], f(2) = \frac{7}{4}$. Giá trị của $f(4)$ bằng

A. $\frac{40\sqrt{5}-1}{2}$. B. $\frac{20\sqrt{5}-1}{4}$. C. $\frac{20\sqrt{5}-1}{2}$. D. $\frac{40\sqrt{5}-1}{4}$.

Lời giải

Ta có: $f'(x) > 0, \forall x \in [2; 4]$ nên hàm số $y = f(x)$ đồng biến trên $[2; 4] \Rightarrow f(x) \geq f(2)$ mà $f(2) = \frac{7}{4}$. Do đó: $f(x) > 0, \forall x \in [2; 4]$.

Từ giả thiết ta có: $4x^3 f(x) = [f'(x)]^3 - x^3 \Leftrightarrow x^3 [4f(x) + 1] = [f'(x)]^3$

$\Leftrightarrow x \sqrt[3]{4f(x)+1} = f'(x) \Leftrightarrow \frac{f'(x)}{\sqrt[3]{4f(x)+1}} = x$.

Suy ra: $\int \frac{f'(x)}{\sqrt[3]{4f(x)+1}} dx = \int x dx \Leftrightarrow \frac{1}{4} \int \frac{d[4f(x)+1]}{\sqrt[3]{4f(x)+1}} = \frac{x^2}{2} + C \Leftrightarrow \frac{3}{8} \sqrt[3]{[4f(x)+1]^2} = \frac{x^2}{2} + C$.

$f(2) = \frac{7}{4} \Leftrightarrow \frac{3}{2} = 2 + C \Leftrightarrow C = -\frac{1}{2}$.

Vậy: $f(x) = \frac{\sqrt{\left[\frac{4}{3}(x^2-1)\right]^3} - 1}{4} \Rightarrow f(4) = \frac{40\sqrt{5}-1}{4}$.

Câu 12. (Chuyên Thái Bình 2019) Cho $f(x)$ là hàm số liên tục trên \mathbb{R} thỏa mãn $f(x) + f'(x) = x, \forall x \in \mathbb{R}$ và $f(0) = 1$. Tính $f(1)$.

A. $\frac{2}{e}$. B. $\frac{1}{e}$. C. e . D. $\frac{e}{2}$.

Lời giải

$f(x) + f'(x) = x \quad (1)$.

Nhân 2 vế của (1) với e^x ta được $e^x \cdot f(x) + e^x \cdot f'(x) = x \cdot e^x$.

Hay $[e^x \cdot f(x)]' = x \cdot e^x \Rightarrow e^x \cdot f(x) = \int x \cdot e^x dx$.

Xét $I = \int x \cdot e^x dx$.

Đặt $\begin{cases} u = x \Rightarrow du = dx \\ e^x dx = dv \Rightarrow v = e^x \end{cases}$.

$I = \int x \cdot e^x dx = x \cdot e^x - \int e^x dx = x \cdot e^x - e^x + C$. Suy ra $e^x f(x) = x \cdot e^x - e^x + C$.

Theo giả thiết $f(0) = 1$ nên $C = 2 \Rightarrow f(x) = \frac{x \cdot e^x - e^x + 2}{e^x} \Rightarrow f(1) = \frac{2}{e}$.

Câu 13. (THPT NGHĨA HƯNG ND- GK2 - 2018 - 2019) Cho hàm số $f(x)$ thỏa mãn

$[xf'(x)]^2 + 1 = x^2[1 - f(x).f''(x)]$ với mọi x dương. Biết $f(1) = f'(1) = 1$. Giá trị $f^2(2)$ bằng

A. $f^2(2) = \sqrt{2\ln 2 + 2}$. **B.** $f^2(2) = 2\ln 2 + 2$.

C. $f^2(2) = \ln 2 + 1$. **D.** $f^2(2) = \sqrt{\ln 2 + 1}$.

Lời giải

Ta có: $[xf'(x)]^2 + 1 = x^2[1 - f(x).f''(x)]$; $x > 0$

$$\Leftrightarrow x^2.[f'(x)]^2 + 1 = x^2[1 - f(x).f''(x)]$$

$$\Leftrightarrow [f'(x)]^2 + \frac{1}{x^2} = 1 - f(x).f''(x)$$

$$\Leftrightarrow [f'(x)]^2 + f(x).f''(x) = 1 - \frac{1}{x^2}$$

$$\Leftrightarrow [f(x).f'(x)]' = 1 - \frac{1}{x^2}$$

$$\text{Do đó: } \int [f(x).f'(x)]'.dx = \int \left(1 - \frac{1}{x^2}\right).dx \Rightarrow f(x).f'(x) = x + \frac{1}{x} + c_1.$$

$$\text{Vì } f(1) = f'(1) = 1 \Rightarrow 1 = 2 + c_1 \Leftrightarrow c_1 = -1.$$

$$\text{Nên } \int f(x).f'(x).dx = \int \left(x + \frac{1}{x} - 1\right).dx \Leftrightarrow \int f(x).d(f(x)) = \int \left(x + \frac{1}{x} - 1\right).dx$$

$$\Rightarrow \frac{f^2(x)}{2} = \frac{x^2}{2} + \ln x - x + c_2. \text{ Vì } f(1) = 1 \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{1}{2} - 1 + c_2 \Leftrightarrow c_2 = 1.$$

$$\text{Vậy } \frac{f^2(x)}{2} = \frac{x^2}{2} + \ln x - x + 1 \Rightarrow f^2(2) = 2\ln 2 + 2.$$

Câu 14. (Chuyên Bắc Ninh 2019) Cho hàm số $f(x)$ thỏa mãn $(f'(x))^2 + f(x).f''(x) = x^3 - 2x$, $\forall x \in \mathbb{R}$ và $f(0) = f'(0) = 1$. Tính giá trị của $T = f^2(2)$

A. $\frac{43}{30}$

B. $\frac{16}{15}$

C. $\frac{43}{15}$

D. $\frac{26}{15}$

Lời giải

$$\text{Có } (f'(x))^2 + f(x).f''(x) = x^3 - 2x \Leftrightarrow (f(x).f'(x))' = x^3 - 2x$$

$$\Leftrightarrow f(x).f'(x) = \int (x^3 - 2x)dx = \frac{1}{4}x^4 - x^2 + C$$

$$\text{Từ } f(0) = f'(0) = 1. \text{ Suy ra } C = 1. \text{ Vậy } f(x).f'(x) = \frac{1}{4}x^4 - x^2 + 1$$

$$\text{Tiếp, có } 2f(x).f'(x) = \frac{1}{2}x^4 - 2x^2 + 2 \Leftrightarrow (f^2(x))' = \frac{1}{2}x^4 - 2x^2 + 2$$

$$\Leftrightarrow f^2(x) = \int \left(\frac{1}{2}x^4 - 2x^2 + 2\right)dx = \frac{1}{10}x^5 - \frac{2}{3}x^3 + 2x + C$$

$$\text{Từ } f(0) = 1. \text{ Suy ra } C = 1. \text{ Vậy } f^2(x) = \frac{1}{10}x^5 - \frac{2}{3}x^3 + 2x + 1.$$

$$\text{Do đó } T = \frac{43}{15}$$

Câu 15. (Sở Bình Phước 2019) Cho hàm số $f(x)$ liên tục và có đạo hàm trên $\left(0; \frac{\pi}{2}\right)$, thỏa mãn

$f(x) + \tan x \cdot f'(x) = \frac{x}{\cos^3 x}$. Biết rằng $\sqrt{3}f\left(\frac{\pi}{3}\right) - f\left(\frac{\pi}{6}\right) = a\pi\sqrt{3} + b\ln 3$ trong đó $a, b \in \mathbb{Q}$. Giá trị của biểu thức $P = a + b$ bằng

- A. $\frac{14}{9}$ B. $-\frac{2}{9}$ C. $\frac{7}{9}$ **D. $-\frac{4}{9}$**

Lời giải

Chọn D

$$f(x) + \tan x \cdot f'(x) = \frac{x}{\cos^3 x} \Leftrightarrow \cos x \cdot f(x) + \sin x \cdot f'(x) = \frac{x}{\cos^2 x}.$$

$$\Leftrightarrow [\sin x \cdot f(x)]' = \frac{x}{\cos^2 x}.$$

$$\text{Do đó } \int [\sin x \cdot f(x)]' dx = \int \frac{x}{\cos^2 x} dx \Rightarrow \sin x \cdot f(x) = \int \frac{x}{\cos^2 x} dx$$

$$\text{Tính } I = \int \frac{x}{\cos^2 x} dx.$$

$$\text{Đặt } \begin{cases} u = x \\ dv = \frac{dx}{\cos^2 x} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} du = dx \\ v = \tan x \end{cases}. \text{ Khi đó}$$

$$I = \int \frac{x}{\cos^2 x} dx = x \tan x - \int \tan x dx = x \tan x + \int \frac{d(\cos x)}{\cos x} dx = x \tan x + \ln |\cos x|.$$

$$\text{Suy ra } f(x) = \frac{x \cdot \tan x + \ln |\cos x|}{\sin x} = \frac{x}{\cos x} + \frac{\ln |\cos x|}{\sin x}.$$

$$a\pi\sqrt{3} + b\ln 3 = \sqrt{3}f\left(\frac{\pi}{3}\right) - f\left(\frac{\pi}{6}\right) = \sqrt{3}\left(\frac{2\pi}{3} - \frac{2\ln 2}{\sqrt{3}}\right) - \left(\frac{\pi\sqrt{3}}{9} + 2\ln \frac{\sqrt{3}}{2}\right)$$

$$= \frac{5\pi\sqrt{3}}{9} - \ln 3. \text{ Suy ra } \begin{cases} a = \frac{5}{9} \\ b = -1 \end{cases}.$$

$$\text{Vậy } P = a + b = -\frac{4}{9}.$$

Câu 16. (THPT Yên Phong Số 1 Bắc Ninh 2019) Cho hàm số $y = f(x)$ đồng biến trên $(0; +\infty)$;

$y = f(x)$ liên tục, nhận giá trị dương trên $(0; +\infty)$ và thỏa mãn $f(3) = \frac{4}{9}$ và

$$[f'(x)]^2 = (x+1) \cdot f(x). \text{ Tính } f(8).$$

- A.** $f(8) = 49.$ **B.** $f(8) = 256.$ **C.** $f(8) = \frac{1}{16}.$ **D.** $f(8) = \frac{49}{64}.$

Lời giải

Chọn A

Ta có với $\forall x \in (0; +\infty)$ thì $y = f(x) > 0$; $x+1 > 0$.

Hàm số $y = f(x)$ đồng biến trên $(0; +\infty)$ nên $f'(x) \geq 0, \forall x \in (0; +\infty)$.

$$\text{Do đó } [f'(x)]^2 = (x+1)f(x) \Leftrightarrow f'(x) = \sqrt{(x+1)f(x)} \Leftrightarrow \frac{f'(x)}{\sqrt{f(x)}} = \sqrt{x+1}.$$

$$\text{Suy ra } \int \frac{f'(x)}{\sqrt{f(x)}} dx = \int \sqrt{x+1} dx \Rightarrow \sqrt{f(x)} = \frac{1}{3} \sqrt{(x+1)^3} + C.$$

$$\text{Vì } f(3) = \frac{4}{9} \text{ nên } C = \frac{2}{3} - \frac{8}{3} = -2.$$

$$\text{Suy ra } f(x) = \left(\frac{1}{3} \sqrt{(x+1)^3} - 2 \right)^2, \text{ suy ra } f(8) = 49.$$

Câu 17. Cho hàm số $f(x)$ thỏa mãn $f(1) = 2$ và $(x^2 + 1)^2 f'(x) = [f(x)]^2 (x^2 - 1)$ với mọi $x \in \mathbb{R}$. Giá trị của $f(2)$ bằng

A. $\frac{2}{5}$

B. $-\frac{2}{5}$

C. $-\frac{5}{2}$

D. $\frac{5}{2}$

Lời giải

Chọn D

Từ giả thiết ta có: $f'(x) = [f(x)]^2 \cdot \frac{x^2 - 1}{(x^2 + 1)^2} > 0$ với mọi $x \in (1; 2]$.

Do đó $f(x) \geq f(1) = 1 > 0$ với mọi $x \in [1; 2]$.

Xét với mọi $x \in [1; 2]$ ta có:

$$(x^2 + 1)f'(x) = [f(x)]^2 (x^2 - 1) \Leftrightarrow \frac{f'(x)}{f^2(x)} = \frac{x^2 - 1}{(x^2 + 1)^2} \Rightarrow \int \frac{f'(x)}{f^2(x)} dx = \int \frac{x^2 - 1}{(x^2 + 1)^2} dx.$$

$$\Rightarrow \int \frac{f'(x)}{f^2(x)} dx = \int \frac{1 - \frac{1}{x^2}}{\left(x + \frac{1}{x}\right)^2} dx \Rightarrow \int \frac{f'(x)}{f^2(x)} dx = \int \frac{d\left(x + \frac{1}{x}\right)}{\left(x + \frac{1}{x}\right)^2} \Rightarrow -\frac{1}{f(x)} = -\frac{1}{x + \frac{1}{x}} + C.$$

$$\text{Mà } f(1) = 1 \Rightarrow 1 = 1 + C \Leftrightarrow C = 0. \text{ Vậy } f(x) = \frac{x^2 + 1}{x} \Rightarrow f(2) = \frac{5}{2}.$$

Câu 18. (Chuyên Nguyễn Tất Thành Yên Bái 2019) Cho hàm số $y = f(x)$ có đạo hàm liên tục trên khoảng $(0; +\infty)$, biết $f'(x) + (2x+1)f^2(x) = 0$, $f(x) > 0, \forall x > 0$ và $f(2) = \frac{1}{6}$. Tính giá trị của

$$P = f(1) + f(2) + \dots + f(2019).$$

A. $\frac{2021}{2020}$.

B. $\frac{2020}{2019}$.

C. $\frac{2019}{2020}$.

D. $\frac{2018}{2019}$.

Lời giải

TH1: $f(x) = 0 \Rightarrow f'(x) = 0$ trái giả thiết.

$$\begin{aligned} \text{TH2: } f(x) \neq 0 &\Rightarrow f'(x) = -(2x+1) \cdot f^2(x) \Rightarrow \frac{f'(x)}{f^2(x)} = -(2x+1) \Rightarrow \int \frac{f'(x)}{f^2(x)} dx = -\int (2x+1) dx \\ &\Rightarrow \frac{-1}{f(x)} = -(x^2 + x + C). \end{aligned}$$

$$\text{Ta có: } f(2) = \frac{1}{6} \Rightarrow C = 0 \Rightarrow f(x) = \frac{1}{x^2 + x} = \frac{1}{x} - \frac{1}{x+1}.$$

$$\Rightarrow P = \frac{1}{1} - \frac{1}{2} + \frac{1}{2} - \frac{1}{3} + \dots - \frac{1}{2020} = \frac{2019}{2020}.$$

- Câu 19.** Cho hàm số $y = f(x)$ có đạo hàm liên tục trên đoạn $[-2; 1]$ thỏa mãn $f(0) = 3$ và $(f(x))^2 \cdot f'(x) = 3x^2 + 4x + 2$. Giá trị lớn nhất của hàm số $y = f(x)$ trên đoạn $[-2; 1]$ là
- A. $2\sqrt[3]{42}$. B. $2\sqrt[3]{15}$. C. $\sqrt[3]{42}$. D. $\sqrt[3]{15}$.

Lời giải

$$\text{Ta có: } (f(x))^2 \cdot f'(x) = 3x^2 + 4x + 2 \quad (*)$$

Lấy nguyên hàm 2 vế của phương trình trên ta được

$$\begin{aligned} \int (f(x))^2 \cdot f'(x) dx &= \int (3x^2 + 4x + 2) dx \Leftrightarrow \int (f(x))^2 d(f(x)) = x^3 + 2x^2 + 2x + C \\ \Leftrightarrow \frac{(f(x))^3}{3} &= x^3 + 2x^2 + 2x + C \Leftrightarrow (f(x))^3 = 3(x^3 + 2x^2 + 2x + C) \quad (1) \end{aligned}$$

$$\text{Theo đề bài } f(0) = 3 \text{ nên từ (1) ta có } (f(0))^3 = 3(0^3 + 2 \cdot 0^2 + 2 \cdot 0 + C) \Leftrightarrow 27 = 3C \Leftrightarrow C = 9$$

$$\Rightarrow (f(x))^3 = 3(x^3 + 2x^2 + 2x + 9) \Rightarrow f(x) = \sqrt[3]{3(x^3 + 2x^2 + 2x + 9)}.$$

Tiếp theo chúng ta tìm giá trị lớn nhất của hàm số $y = f(x)$ trên đoạn $[-2; 1]$.

CÁCH 1:

Vì $x^3 + 2x^2 + 2x + 9 = x^2(x+2) + 2(x+2) + 5 > 0, \forall x \in [-2; 1]$ nên $f(x)$ có đạo hàm trên $[-2; 1]$

$$\text{và } f'(x) = \frac{3(3x^2 + 4x + 2)}{3\sqrt[3]{[3(x^3 + 2x^2 + 2x + 9)]^2}} = \frac{3x^2 + 4x + 2}{\sqrt[3]{[3(x^3 + 2x^2 + 2x + 9)]^2}} > 0, \forall x \in [-2; 1].$$

$$\Rightarrow \text{Hàm số } y = f(x) \text{ đồng biến trên } [-2; 1] \Rightarrow \max_{[-2; 1]} f(x) = f(1) = \sqrt[3]{42}.$$

$$\text{Vậy } \max_{[-2; 1]} f(x) = f(1) = \sqrt[3]{42}.$$

CÁCH 2:

$$f(x) = \sqrt[3]{3(x^3 + 2x^2 + 2x + 9)} = \sqrt[3]{3\left(x + \frac{2}{3}\right)^3 + 2\left(x + \frac{2}{3}\right) + \frac{223}{9}}.$$

Vì các hàm số $y = 3\left(x + \frac{2}{3}\right)^3, y = 2\left(x + \frac{2}{3}\right) + \frac{223}{9}$ đồng biến trên \mathbb{R} nên hàm số

$y = \sqrt[3]{3\left(x + \frac{2}{3}\right)^3 + 2\left(x + \frac{2}{3}\right) + \frac{223}{9}}$ cũng đồng biến trên \mathbb{R} . Do đó, hàm số $y = f(x)$ đồng biến trên $[-2; 1]$.

Vậy $\max_{[-2; 1]} f(x) = f(1) = \sqrt[3]{42}$.

- Câu 20. (Đề Thi Công Bằng KHTN 2019)** Cho hàm số $f(x)$ thỏa mãn $f(1) = 4$ và $f(x) = xf'(x) - 2x^3 - 3x^2$ với mọi $x > 0$. Giá trị của $f(2)$ bằng
- A. 5. B. 10. C. 20. D. 15.

Lời giải

$$f(x) - xf'(x) = -2x^3 - 3x^2 \Leftrightarrow \frac{1 \cdot f(x) - x \cdot f'(x)}{x^2} = \frac{-2x^3 - 3x^2}{x^2} \Leftrightarrow \left[\frac{f(x)}{x} \right]' = 2x + 3$$

Suy ra, $\frac{f(x)}{x}$ là một nguyên hàm của hàm số $g(x) = 2x + 3$.

Ta có $\int (2x + 3)dx = x^2 + 3x + C, C \in \mathbb{R}$.

Do đó, $\frac{f(x)}{x} = x^2 + 3x + C_1, (1)$ với $C_1 \in \mathbb{R}$ nào đó.

Vì $f(1) = 4$ theo giả thiết, nên thay $x = 1$ vào hai vế của (1) ta thu được $C_1 = 0$, từ đó

$f(x) = x^3 + 3x^2$. Vậy $f(2) = 20$.

- Câu 21. (Sở Bắc Ninh 2019)** Cho hàm số $f(x)$ liên tục trên \mathbb{R} thỏa mãn các điều kiện: $f(0) = 2\sqrt{2}$, $f(x) > 0, \forall x \in \mathbb{R}$ và $f(x) \cdot f'(x) = (2x + 1)\sqrt{1 + f^2(x)}, \forall x \in \mathbb{R}$. Khi đó giá trị $f(1)$ bằng
- A. $\sqrt{26}$. B. $\sqrt{24}$. C. $\sqrt{15}$. D. $\sqrt{23}$.

Lời giải

$$\text{Ta có } f(x) \cdot f'(x) = (2x + 1)\sqrt{1 + f^2(x)} \Leftrightarrow \frac{f(x) \cdot f'(x)}{\sqrt{1 + f^2(x)}} = (2x + 1).$$

$$\text{Suy ra } \int \frac{f(x) \cdot f'(x)}{\sqrt{1 + f^2(x)}} dx = \int (2x + 1) dx \Leftrightarrow \int \frac{d(1 + f^2(x))}{2\sqrt{1 + f^2(x)}} = \int (2x + 1) dx \Leftrightarrow \sqrt{1 + f^2(x)} = x^2 + x + C.$$

Theo giả thiết $f(0) = 2\sqrt{2}$, suy ra $\sqrt{1 + (2\sqrt{2})^2} = C \Leftrightarrow C = 3$.

Với $C = 3$ thì $\sqrt{1 + f^2(x)} = x^2 + x + 3 \Rightarrow f(x) = \sqrt{(x^2 + x + 3)^2 - 1}$. Vậy $f(1) = \sqrt{24}$.

- Câu 22. (Cần Thơ 2018)** Cho hàm số $f(x)$ thỏa mãn $[f'(x)]^2 + f(x) \cdot f''(x) = 2x^2 - x + 1, \forall x \in \mathbb{R}$ và $f(0) = f'(0) = 3$. Giá trị của $[f(1)]^2$ bằng
- A. 28. B. 22. C. $\frac{19}{2}$. D. 10.

Lời giải

$$\text{Ta có } [f(x)f'(x)]' = [f'(x)]^2 + f(x)f''(x).$$

Do đó theo giả thiết ta được $[f(x)f'(x)]' = 2x^2 - x + 1$.

Suy ra $f(x)f'(x) = \frac{2}{3}x^3 - \frac{x^2}{2} + x + C$. Hơn nữa $f(0) = f'(0) = 3$ suy ra $C = 9$.

Tương tự vì $[f^2(x)]' = 2f(x)f'(x)$ nên $[f^2(x)]' = 2\left(\frac{2}{3}x^3 - \frac{x^2}{2} + x + 9\right)$. Suy ra

$$f^2(x) = \int 2\left(\frac{2}{3}x^3 - \frac{x^2}{2} + x + 9\right) dx = \frac{1}{3}x^4 - \frac{x^3}{3} + x^2 + 18x + C, \text{ cũng vì } f(0) = 3 \text{ suy ra}$$

$$f^2(x) = \frac{1}{3}x^4 - \frac{x^3}{3} + x^2 + 18x + 9. \text{ Do đó } [f(1)]^2 = 28.$$

Câu 23. (Chuyên Lê Hồng Phong - 2018) Cho hàm số $f(x)$ có đạo hàm trên \mathbb{R} thỏa mãn

$$(x+2)f(x) + (x+1)f'(x) = e^x \text{ và } f(0) = \frac{1}{2}. \text{ Tính } f(2).$$

A. $f(2) = \frac{e}{3}$. B. $f(2) = \frac{e}{6}$. C. $f(2) = \frac{e^2}{3}$. D. $f(2) = \frac{e^2}{6}$.

Lời giải

Ta có

$$\begin{aligned} (x+2)f(x) + (x+1)f'(x) = e^x &\Leftrightarrow (x+1)f(x) + f(x) + (x+1)f'(x) = e^x \\ &\Leftrightarrow [(x+1)f(x)] + [(x+1)f(x)]' = e^x \Leftrightarrow e^x [(x+1)f(x)] + e^x [(x+1)f(x)]' = e^{2x} \\ &\Leftrightarrow [e^x(x+1)f(x)]' = e^{2x} \Rightarrow \int [e^x(x+1)f(x)]' dx = \int e^{2x} dx \Leftrightarrow e^x(x+1)f(x) = \frac{1}{2}e^{2x} + C \end{aligned}$$

$$\text{Mà } f(0) = \frac{1}{2} \Rightarrow C = 0. \text{ Vậy } f(x) = \frac{1}{2} \cdot \frac{e^x}{x+1}$$

$$\text{Khi đó } f(2) = \frac{e^2}{6}.$$

Câu 24. (Liên Trường - Nghệ An - 2018) Cho hàm số $y = f(x)$ liên tục trên $\mathbb{R} \setminus \{0; -1\}$ thỏa mãn điều kiện $f(1) = -2\ln 2$ và $x(x+1).f'(x) + f(x) = x^2 + x$. Giá trị $f(2) = a + b\ln 3$, với $a, b \in \mathbb{Q}$. Tính $a^2 + b^2$.

A. $\frac{25}{4}$. B. $\frac{9}{2}$. C. $\frac{5}{2}$. D. $\frac{13}{4}$.

Lời giải

$$\text{Từ giả thiết, ta có } x(x+1).f'(x) + f(x) = x^2 + x \Leftrightarrow \frac{x}{x+1}.f'(x) + \frac{1}{(x+1)^2}f(x) = \frac{x}{x+1}$$

$$\Leftrightarrow \left[\frac{x}{x+1}.f(x) \right]' = \frac{x}{x+1}, \text{ với } \forall x \in \mathbb{R} \setminus \{0; -1\}.$$

$$\text{Suy ra } \frac{x}{x+1}.f(x) = \int \frac{x}{x+1} dx \text{ hay } \frac{x}{x+1}.f(x) = x - \ln|x+1| + C.$$

$$\text{Mặt khác, ta có } f(1) = -2\ln 2 \text{ nên } C = -1. \text{ Do đó } \frac{x}{x+1}.f(x) = x - \ln|x+1| - 1.$$

$$\text{Với } x = 2 \text{ thì } \frac{2}{3}.f(2) = 1 - \ln 3 \Leftrightarrow f(2) = \frac{3}{2} - \frac{3}{2}\ln 3. \text{ Suy ra } a = \frac{3}{2} \text{ và } b = -\frac{3}{2}.$$

Vậy $a^2 + b^2 = \frac{9}{2}$.

Câu 25. (THPT Lê Xoay - 2018) Giả sử hàm số $y = f(x)$ liên tục, nhận giá trị dương trên $(0; +\infty)$ và thỏa mãn $f(1) = 1$, $f(x) = f'(x) \cdot \sqrt{3x+1}$, với mọi $x > 0$. Mệnh đề nào sau đây đúng?

- A. $2 < f(5) < 3$. B. $1 < f(5) < 2$. C. $4 < f(5) < 5$. **D. $3 < f(5) < 4$.**

Lời giải

Ta có

$$f(x) = f'(x) \cdot \sqrt{3x+1} \Leftrightarrow \frac{f'(x)}{f(x)} = \frac{1}{\sqrt{3x+1}} \Rightarrow \int \frac{f'(x)}{f(x)} dx = \int \frac{1}{\sqrt{3x+1}} dx$$

$$\Leftrightarrow \int \frac{d(f(x))}{f(x)} = \int \frac{1}{\sqrt{3x+1}} dx \Leftrightarrow \ln f(x) = \frac{2}{3} \sqrt{3x+1} + C \Leftrightarrow f(x) = e^{\frac{2}{3} \sqrt{3x+1} + C}$$

Mà $f(1) = 1$ nên $e^{\frac{4}{3} + C} = 1 \Leftrightarrow C = -\frac{4}{3}$. Suy ra $f(5) = e^{\frac{4}{3}} \approx 3,794$.

Câu 26. (THPT Quỳnh Lưu - Nghệ An - 2018) Cho hàm số $f(x) \neq 0$ thỏa mãn điều kiện

$f'(x) = (2x+3)f^2(x)$ và $f(0) = -\frac{1}{2}$. Biết rằng tổng

$f(1) + f(2) + f(3) + \dots + f(2017) + f(2018) = \frac{a}{b}$ với $(a \in \mathbb{Z}, b \in \mathbb{N}^*)$ và $\frac{a}{b}$ là phân số tối giản.

Mệnh đề nào sau đây đúng?

- A. $\frac{a}{b} < -1$. B. $\frac{a}{b} > 1$. C. $a + b = 1010$. **D. $b - a = 3029$.**

Lời giải

Ta có $f'(x) = (2x+3)f^2(x) \Leftrightarrow \frac{f'(x)}{f^2(x)} = 2x+3$

$$\Leftrightarrow \int \frac{f'(x)}{f^2(x)} dx = \int (2x+3) dx \Leftrightarrow -\frac{1}{f(x)} = x^2 + 3x + C.$$

Vì $f(0) = -\frac{1}{2} \Rightarrow C = 2$.

Vậy $f(x) = -\frac{1}{(x+1)(x+2)} = \frac{1}{x+2} - \frac{1}{x+1}$.

Do đó $f(1) + f(2) + f(3) + \dots + f(2017) + f(2018) = \frac{1}{2020} - \frac{1}{2} = -\frac{1009}{2020}$.

Vậy $a = -1009$; $b = 2020$. Do đó $b - a = 3029$.

Câu 27. (THPT Nam Trực - Nam Định - 2018) Cho hàm số $f(x) \neq 0$, $f'(x) = \frac{3x^4 + x^2 - 1}{x^2} f^2(x)$ và

$f(1) = -\frac{1}{3}$. Tính $f(1) + f(2) + \dots + f(80)$.

- A. $-\frac{3240}{6481}$.** B. $\frac{6480}{6481}$. C. $-\frac{6480}{6481}$. D. $\frac{3240}{6481}$.

Lời giải

$f'(x) = \frac{3x^4 + x^2 - 1}{x^2} f^2(x) \Leftrightarrow \frac{f'(x)}{f^2(x)} = \frac{3x^4 + x^2 - 1}{x^2}$.

$$\int \frac{f'(x)}{f^2(x)} dx = \int \frac{3x^4 + x^2 - 1}{x^2} dx \Leftrightarrow \int \frac{d(f(x))}{f^2(x)} = \int \frac{3x^4 + x^2 - 1}{x^2} dx.$$

$$\Leftrightarrow \int \frac{d(f(x))}{f^2(x)} = \int \left(3x^2 + 1 - \frac{1}{x^2} \right) dx \Leftrightarrow \frac{-1}{f(x)} = x^3 + x + \frac{1}{x} + C \Leftrightarrow f(x) = \frac{-1}{x^3 + x + \frac{1}{x}} + C.$$

Do $f(1) = -\frac{1}{3} \Rightarrow C = 0 \Rightarrow f(x) = \frac{-x}{x^4 + x^2 + 1} = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{x^2 + x + 1} - \frac{1}{x^2 - x + 1} \right).$

$$f(1) = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{1} \right); f(2) = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{7} - \frac{1}{3} \right); f(3) = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{13} - \frac{1}{7} \right); \dots; f(80) = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{6481} - \frac{1}{6321} \right).$$

$$f(1) + f(2) + \dots + f(80) = -\frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{6481} = -\frac{3240}{6481}.$$

Câu 28. (Sở Hà Tĩnh - 2018) Cho hàm số $f(x)$ đồng biến có đạo hàm đến cấp hai trên đoạn $[0; 2]$ và thỏa mãn $[f(x)]^2 - f(x) \cdot f''(x) + [f'(x)]^2 = 0$. Biết $f(0) = 1, f(2) = e^6$. Khi đó $f(1)$ bằng

- A. $e^{\frac{3}{2}}$. B. e^3 . C. $e^{\frac{5}{2}}$. D. e^2 .

Lời giải

Theo đề bài, ta có $[f(x)]^2 - f(x) \cdot f''(x) + [f'(x)]^2 = 0 \Rightarrow \frac{f(x) \cdot f''(x) - [f'(x)]^2}{[f(x)]^2} = 1$

$$\Rightarrow \left[\frac{f'(x)}{f(x)} \right]' = 1 \Rightarrow \frac{f'(x)}{f(x)} = x + C \Rightarrow \ln f(x) = \frac{x^2}{2} + Cx + D$$

Mà $\begin{cases} f(0) = 1 \\ f(2) = e^6 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} C = 2 \\ D = 0 \end{cases}$. Suy ra: $f(x) = e^{\frac{x^2}{2} + 2x} \Rightarrow f(1) = e^{\frac{5}{2}}$.

Câu 29. Cho hàm số $y = f(x)$ liên tục trên \mathbb{R} thỏa mãn $f'(x) + 2x \cdot f(x) = e^{-x^2}, \forall x \in \mathbb{R}$ và $f(0) = 0$. Tính $f(1)$.

- A. $f(1) = e^2$. B. $f(1) = -\frac{1}{e}$. C. $f(1) = \frac{1}{e^2}$. D. $f(1) = \frac{1}{e}$.

Lời giải

Chọn D

Ta có

$$f'(x) + 2x \cdot f(x) = e^{-x^2} \Leftrightarrow e^{x^2} f'(x) + 2x \cdot e^{x^2} \cdot f(x) = 1 \Leftrightarrow (e^{x^2} \cdot f(x))' = 1.$$

$$\text{Suy ra } \int (e^{x^2} \cdot f(x))' dx = \int dx \Leftrightarrow e^{x^2} \cdot f(x) = x + C \Rightarrow f(x) = \frac{x + C}{e^{x^2}}.$$

Vì $f(0) = 0 \Rightarrow C = 0$.

Do đó $f(x) = \frac{x}{e^{x^2}}$. Vậy $f(1) = \frac{1}{e}$.

Câu 30. Cho hàm số $y = f(x)$ thỏa mãn $f'(x) \cdot f(x) = x^4 + x^2$. Biết $f(0) = 2$. Tính $f^2(2)$.

A. $f^2(2) = \frac{313}{15}$. B. $f^2(2) = \frac{332}{15}$. C. $f^2(2) = \frac{324}{15}$. D. $f^2(2) = \frac{323}{15}$.

Lời giải

Chọn B

Ta có $\int f'(x) \cdot f(x) dx = \int (x^4 + x^2) dx + C \Rightarrow \frac{f^2(x)}{2} = \frac{x^5}{5} + \frac{x^3}{3} + C$.

Do $f(0) = 2$ nên suy ra $C = 2$.

Vậy $f^2(2) = 2 \left(\frac{32}{5} + \frac{8}{3} + 2 \right) = \frac{332}{15}$.

Câu 31. (Chuyên Đại học Vinh - 2019) Cho hàm số $f(x)$ thỏa mãn $f(x) + f'(x) = e^{-x}, \forall x \in \mathbb{R}$ và $f(0) = 2$. Tất cả các nguyên hàm của $f(x)e^{2x}$ là

A. $(x-2)e^x + e^x + C$. B. $(x+2)e^{2x} + e^x + C$.
C. $(x-1)e^x + C$. D. $(x+1)e^x + C$.

Lời giải

Chọn D

$f(x) + f'(x) = e^{-x} \Leftrightarrow f(x)e^x + f'(x)e^x = 1 \Leftrightarrow (f(x)e^x)' = 1 \Leftrightarrow f(x)e^x = x + C'$.

Vì $f(0) = 2$ nên $C' = 2$. Do đó $f(x)e^{2x} = (x+2)e^x$. Vậy:

$\int f(x)e^{2x} dx = \int (x+2)e^x dx = \int (x+2)d(e^x) = (x+2)e^x - \int e^x d(x+2) = (x+2)e^x - \int e^x dx =$
 $= (x+2)e^x - e^x + C = (x+1)e^x + C$.

Câu 32. Cho hàm số $y = f(x)$ có đạo hàm trên $(0; +\infty)$ thỏa mãn $2xf'(x) + f(x) = 2x \quad \forall x \in (0; +\infty)$, $f(1) = 1$. Giá trị của biểu thức $f(4)$ là:

A. $\frac{25}{6}$. B. $\frac{25}{3}$. C. $\frac{17}{6}$. D. $\frac{17}{3}$.

Lời giải

Chọn C

Xét phương trình $2xf'(x) + f(x) = 2x$ (1) trên $(0; +\infty)$: (1) $\Leftrightarrow f'(x) + \frac{1}{2x} \cdot f(x) = 1$ (2).

Đặt $g(x) = \frac{1}{2x}$, ta tìm một nguyên hàm $G(x)$ của $g(x)$.

Ta có $\int g(x) dx = \int \frac{1}{2x} dx = \frac{1}{2} \ln x + C = \ln \sqrt{x} + C$. Ta chọn $G(x) = \ln \sqrt{x}$.

Nhân cả 2 vế của (2) cho $e^{G(x)} = \sqrt{x}$, ta được: $\sqrt{x} \cdot f'(x) + \frac{1}{2\sqrt{x}} \cdot f(x) = \sqrt{x}$

$\Leftrightarrow (\sqrt{x} \cdot f(x))' = \sqrt{x}$ (3).

Lấy tích phân 2 vế của (3) từ 1 đến 4, ta được: $\int_1^4 (\sqrt{x} \cdot f(x))' dx = \int_1^4 \sqrt{x} dx$

$\Rightarrow (\sqrt{x} \cdot f(x)) \Big|_1^4 = \left(\frac{2}{3} \sqrt{x^3} \right) \Big|_1^4 \Rightarrow 2f(4) - f(1) = \frac{14}{3} \Rightarrow f(4) = \frac{1}{2} \left(\frac{14}{3} + 1 \right) = \frac{17}{6}$ (vì $f(1) = 1$).

Vậy $f(4) = \frac{17}{6}$.

- Câu 33. (Chu Văn An - Hà Nội - 2019)** Cho hàm số $y = f(x)$ có đạo hàm liên tục trên \mathbb{R} và thỏa mãn điều kiện $x^6 [f'(x)]^3 + 27[f(x) - 1]^4 = 0, \forall x \in \mathbb{R}$ và $f(1) = 0$. Giá trị của $f(2)$ bằng
- A. -1. B. 1. C. 7. **D. -7.**

Lời giải

Chọn D

Ta có $x^6 [f'(x)]^3 + 27[f(x) - 1]^4 = 0 \Leftrightarrow \frac{f'(x)}{-3(f(x) - 1)\sqrt[3]{f(x) - 1}} = \frac{1}{x^2} \Leftrightarrow \left[\frac{1}{\sqrt[3]{f(x) - 1}} \right]' = \frac{1}{x^2}$.

Do đó $\int \left[\frac{1}{\sqrt[3]{f(x) - 1}} \right]' dx = \int \frac{1}{x^2} dx = -\frac{1}{x} + C$. Suy ra $\frac{1}{\sqrt[3]{f(x) - 1}} = -\frac{1}{x} + C$.

Có $f(1) = 0 \Rightarrow C = 0$. Do đó $f(x) = 1 - x^3$.

Khi đó $f(2) = -7$.

- Câu 34. (Bến Tre 2019)** Cho hàm số $f(x)$ thỏa mãn: $(f'(x))^2 + f(x).f''(x) = 15x^4 + 12x, \forall x \in \mathbb{R}$ và $f(0) = f'(0) = 1$. Giá trị của $f^2(1)$ bằng
- A. $\frac{5}{2}$. **B. 8.** C. 10. D. 4.

Lời giải

Chọn B

Theo giả thiết, $\forall x \in \mathbb{R} : (f'(x))^2 + f(x).f''(x) = 15x^4 + 12x$

$\Leftrightarrow f'(x).f'(x) + f(x).f''(x) = 15x^4 + 12x$

$\Leftrightarrow [f(x).f'(x)]' = 15x^4 + 12x$

$\Leftrightarrow f(x).f'(x) = \int (15x^4 + 12x) dx = 3x^5 + 6x^2 + C \quad (1)$.

Thay $x = 0$ vào (1), ta được: $f(0).f'(0) = C \Leftrightarrow C = 1$.

Khi đó, (1) trở thành: $f(x).f'(x) = 3x^5 + 6x^2 + 1$

$\Rightarrow \int_0^1 f(x).f'(x) dx = \int_0^1 (3x^5 + 6x^2 + 1) dx \Leftrightarrow \left[\frac{1}{2} f^2(x) \right]_0^1 = \left[\frac{1}{2} x^6 + 2x^3 + x \right]_0^1$

$\Leftrightarrow \frac{1}{2} [f^2(1) - f^2(0)] = \frac{7}{2} \Leftrightarrow f^2(1) - 1 = 7 \Leftrightarrow f^2(1) = 8$.

Vậy $f^2(1) = 8$.

Câu 35. Cho hàm số $y = f(x)$ có đạo hàm liên tục trên $(1; +\infty)$ và thỏa mãn $(xf'(x) - 2f(x)) \cdot \ln x = x^3 - f(x)$, $\forall x \in (1; +\infty)$; biết $f(\sqrt[3]{e}) = 3e$. Giá trị $f(2)$ thuộc khoảng nào dưới đây?

- A. $\left(12; \frac{25}{2}\right)$. B. $\left(13; \frac{27}{2}\right)$. C. $\left(\frac{23}{2}; 12\right)$. D. $\left(14; \frac{29}{2}\right)$.

Lời giải

Chọn C

Xét phương trình $(xf'(x) - 2f(x)) \cdot \ln x = x^3 - f(x)$ (1) trên khoảng $(1; +\infty)$:

$$(1) \Leftrightarrow x \ln x \cdot f'(x) + (1 - 2 \ln x) \cdot f(x) = x^3 \Leftrightarrow f'(x) + \frac{1 - 2 \ln x}{x \ln x} \cdot f(x) = \frac{x^2}{\ln x} \quad (2).$$

Đặt $g(x) = \frac{1 - 2 \ln x}{x \ln x}$. Ta tìm một nguyên hàm $G(x)$ của $g(x)$.

$$\begin{aligned} \text{Ta có } \int g(x) dx &= \int \frac{1 - 2 \ln x}{x \ln x} dx = \int \frac{1 - 2 \ln x}{\ln x} d(\ln x) = \int \left(\frac{1}{\ln x} - 2 \right) d(\ln x) \\ &= \ln(\ln x) - 2 \ln x + C = \ln \left(\frac{\ln x}{x^2} \right) + C. \end{aligned}$$

$$\text{Ta chọn } G(x) = \ln \left(\frac{\ln x}{x^2} \right).$$

Nhân cả 2 vế của (2) cho $e^{G(x)} = \frac{\ln x}{x^2}$, ta được: $\frac{\ln x}{x^2} \cdot f'(x) + \frac{1 - 2 \ln x}{x^3} \cdot f(x) = 1$

$$\Leftrightarrow \left(\frac{\ln x}{x^2} \cdot f(x) \right)' = 1 \Leftrightarrow \frac{\ln x}{x^2} \cdot f(x) = x + C \quad (3).$$

Theo giả thiết, $f(\sqrt[3]{e}) = 3e$ nên thay $x = \sqrt[3]{e}$ vào (3), ta được:

$$\frac{\ln(\sqrt[3]{e})}{\sqrt[3]{e^2}} \cdot f(\sqrt[3]{e}) = \sqrt[3]{e} + C \Leftrightarrow C = \frac{1}{3\sqrt[3]{e^2}} \cdot 3e - \sqrt[3]{e} = 0.$$

$$\text{Từ đây, ta tìm được } f(x) = \frac{x^3}{\ln x} \Rightarrow f(2) = \frac{2^3}{\ln 2}. \text{ Vậy } f(2) \in \left(\frac{23}{2}; 12 \right).$$

Câu 36. (Chuyên Nguyễn Du-ĐăkLăk 2019) Cho hàm số $f(x)$ có đạo hàm trên \mathbb{R} thỏa mãn

$$3f'(x) \cdot e^{f^3(x) - x^2 - 1} - \frac{2x}{f^2(x)} = 0 \text{ với } \forall x \in \mathbb{R}. \text{ Biết } f(0) = 1, \text{ tính tích phân } \int_0^{\sqrt{7}} x \cdot f(x) dx.$$

- A. $\frac{11}{2}$. B. $\frac{15}{4}$. C. $\frac{45}{8}$. D. $\frac{9}{2}$.

Lời giải

Chọn C

$$\text{Ta có } 3f'(x) \cdot e^{f^3(x) - x^2 - 1} - \frac{2x}{f^2(x)} = 0 \Leftrightarrow 3f^2(x) \cdot f'(x) \cdot e^{f^3(x)} = 2x \cdot e^{x^2 + 1}$$

$$\Rightarrow \int 3f^2(x) \cdot f'(x) \cdot e^{f^3(x)} dx = \int 2x \cdot e^{x^2 + 1} dx \Rightarrow \int e^{f^3(x)} d(f^3(x)) = \int e^{x^2 + 1} d(x^2 + 1) \Rightarrow e^{f^3(x)} = e^{x^2 + 1} + C.$$

Mặt khác, vì $f(0) = 1$ nên $C = 0$.

$$\text{Do đó } e^{f^3(x)} = e^{x^2 + 1} \Leftrightarrow f^3(x) = x^2 + 1 \Leftrightarrow f(x) = \sqrt[3]{x^2 + 1}.$$

$$\text{Vậy } \int_0^{\sqrt{7}} x \cdot f(x) dx = \int_0^{\sqrt{7}} x \cdot \sqrt[3]{x^2+1} dx = \frac{1}{2} \int_0^{\sqrt{7}} \sqrt[3]{x^2+1} d(x^2+1) = \frac{3}{8} \left[(x^2+1) \sqrt[3]{x^2+1} \right]_0^{\sqrt{7}} = \frac{45}{8}.$$

- Câu 37. (SP Đồng Nai - 2019)** Cho hàm số $y = f(x)$ liên tục và không âm trên \mathbb{R} thỏa mãn $f(x) \cdot f'(x) = 2x\sqrt{f^2(x)+1}$ và $f(0) = 0$. Gọi M, m lần lượt là giá trị lớn nhất và giá trị nhỏ nhất của hàm số $y = f(x)$ trên đoạn $[1; 3]$. Biết rằng giá trị của biểu thức $P = 2M - m$ có dạng $a\sqrt{11} - b\sqrt{3} + c, (a, b, c \in \mathbb{Z})$. Tính $a + b + c$
- A.** $a + b + c = 7$. **B.** $a + b + c = 4$. **C.** $a + b + c = 6$. **D.** $a + b + c = 5$.

Lời giải

Chọn A

$$\text{Ta có: } f(x) \cdot f'(x) = 2x\sqrt{f^2(x)+1} \Leftrightarrow \frac{f(x) \cdot f'(x)}{\sqrt{f^2(x)+1}} = 2x \Rightarrow \int \frac{f(x) \cdot f'(x)}{\sqrt{f^2(x)+1}} dx = \int 2x dx$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{f^2(x)+1} = x^2 + C.$$

$$\text{Mà } f(0) = 0 \Leftrightarrow C = 1 \Rightarrow \sqrt{f^2(x)+1} = x^2 + 1 \Leftrightarrow f^2(x) = (x^2 + 1)^2 - 1 = x^4 + 2x^2$$

$$\Leftrightarrow f(x) = \sqrt{x^4 + 2x^2} \text{ (do } f(x) \geq 0, \forall x \in \mathbb{R} \text{)}.$$

$$\text{Ta có: } f'(x) = \frac{2x^3 + 2x}{\sqrt{x^4 + 2x^2}} > 0, \forall x \in [1; 3] \Rightarrow \max_{[1;3]} f(x) = f(3) = 3\sqrt{11}; \min_{[1;3]} f(x) = f(1) = \sqrt{3}.$$

$$\text{Ta có: } P = 2M - m = 6\sqrt{11} - \sqrt{3} \Rightarrow a = 6; b = 1; c = 0 \Rightarrow a + b + c = 7.$$

- Câu 38.** Cho hàm số $y = f(x)$ liên tục trên $\mathbb{R} \setminus \{-1; 0\}$ thỏa mãn $f(1) = 2\ln 2 + 1$, $x(x+1)f'(x) + (x+2)f(x) = x(x+1), \forall x \in \mathbb{R} \setminus \{-1; 0\}$. Biết $f(2) = a + b\ln 3$, với a, b là hai số hữu tỉ. Tính $T = a^2 - b$.

A. $T = \frac{21}{16}$. **B.** $T = \frac{3}{2}$. **C.** $T = 0$. **D.** $T = -\frac{3}{16}$.

Lời giải

Chọn D

$$\text{Ta có: } x(x+1)f'(x) + (x+2)f(x) = x(x+1), \forall x \in \mathbb{R} \setminus \{-1; 0\}.$$

$$\Rightarrow \frac{x^2}{(x+1)} f'(x) + \frac{x^2 + 2x}{(x+1)^2} f(x) = \frac{x^2}{x+1}, \forall x \in \mathbb{R} \setminus \{-1; 0\}.$$

$$\Rightarrow \left[\frac{x^2}{x+1} f(x) \right]' = \frac{x^2}{x+1}, \forall x \in \mathbb{R} \setminus \{-1; 0\}.$$

$$\Rightarrow \int \frac{x^2}{x+1} dx = \frac{x^2}{x+1} f(x) + C', \forall x \in \mathbb{R} \setminus \{-1; 0\}.$$

$$\Rightarrow \int \left(x - 1 + \frac{1}{x+1} \right) dx = \frac{x^2}{x+1} f(x) + C', \forall x \in \mathbb{R} \setminus \{-1; 0\}.$$

$$\Rightarrow \frac{x^2}{2} - x + \ln|x+1| + C'' = \frac{x^2}{x+1} f(x) + C'.$$

$$\Rightarrow \frac{x^2}{2} - x + \ln|x+1| + C = \frac{x^2}{x+1} f(x), \forall x \in \mathbb{R} \setminus \{-1; 0\}.$$

Ta có: $f(1) = 2\ln 2 + 1$ và $f(1) = -1 + 2\ln 2 + 2C \Rightarrow C = 1$.

$$\Rightarrow \frac{x^2}{2} - x + \ln|x+1| + 1 = \frac{x^2}{x+1} f(x).$$

$$\Rightarrow f(2) = \frac{3}{4} + \frac{3}{4} \cdot \ln|3| \text{ và } f(2) = a + b \ln 3 \Rightarrow a = \frac{3}{4}, b = \frac{3}{4} \Rightarrow T = a^2 - b = \frac{9}{16} - \frac{3}{4} = \frac{-3}{16}.$$

Câu 39. Cho hàm số $y = f(x)$ liên tục trên $(0; +\infty)$ thỏa mãn $3x.f(x) - x^2.f'(x) = 2f^2(x)$, với $f(x) \neq 0, \forall x \in (0; +\infty)$ và $f(1) = \frac{1}{3}$. Gọi M, m lần lượt là giá trị lớn nhất, giá trị nhỏ nhất của hàm số $y = f(x)$ trên đoạn $[1; 2]$. Tính $M + m$.

A. $\frac{9}{10}$.

B. $\frac{21}{10}$.

C. $\frac{5}{3}$.

D. $\frac{7}{3}$.

Lời giải

Chọn C

Ta có: $3x.f(x) - x^2.f'(x) = 2f^2(x) \Rightarrow 3x^2.f(x) - x^3.f'(x) = 2x.f^2(x)$

$$\Rightarrow \frac{3x^2.f(x) - x^3.f'(x)}{f^2(x)} = 2x \text{ vì } f(x) \neq 0, \forall x \in (0; +\infty).$$

$$\Rightarrow \left(\frac{x^3}{f(x)} \right)' = 2x \Rightarrow \frac{x^3}{f(x)} = \int 2x dx = x^2 + C.$$

$$\text{Mà } f(1) = \frac{1}{3} \Rightarrow C = 2 \Rightarrow f(x) = \frac{x^3}{x^2 + 2}.$$

$$\text{Ta có: } f(x) = \frac{x^3}{x^2 + 2} \Rightarrow f'(x) = \frac{x^4 + 6x^2}{(x^2 + 2)^2} > 0, \forall x \in (0; +\infty).$$

Vậy, hàm số $f(x) = \frac{x^3}{x^2 + 2}$ đồng biến trên khoảng $(0; +\infty)$.

Mà $[1; 2] \subset (0; +\infty)$ nên hàm số $f(x) = \frac{x^3}{x^2 + 2}$ đồng biến trên đoạn $[1; 2]$.

$$\text{Suy ra, } M = f(2) = \frac{4}{3}; m = f(1) = \frac{1}{3} \Rightarrow M + m = \frac{5}{3}.$$

Dạng 2. Một số bài toán khác liên quan đến nguyên hàm

Câu 1. (Chuyên Thái Nguyên 2019) Cho $F(x)$ là một nguyên hàm của hàm số $f(x) = e^{x^2}(x^3 - 4x)$.

Hàm số $F(x^2 + x)$ có bao nhiêu điểm cực trị?

A. 6.

B. 5.

C. 3.

D. 4.

Lời giải

$$\text{Ta có } F'(x) = f(x)$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow F'(x^2 + x) &= f(x^2 + x) \cdot (x^2 + x)' = (2x + 1)(x^2 + x)e^{(x^2 + x)^2} \left((x^2 + x)^2 - 4 \right) \\ &= (2x + 1)x(x + 1)e^{(x^2 + x)^2} (x^2 + x - 2)(x^2 + x + 2) \\ &= (2x + 1)x(x + 1)(x + 2)(x - 1)(x^2 + x + 2)e^{(x^2 + x)^2} = 0 \Leftrightarrow x \in \left\{ -2; -1; \frac{-1}{2}; 0; 1 \right\} \\ F'(x^2 + x) &= 0 \text{ có 5 nghiệm đơn nên } F(x^2 + x) \text{ có 5 điểm cực trị.} \end{aligned}$$

Câu 2. (THCS - THPT Nguyễn Khuyến 2019) Cho $F(x) = \int \frac{(1 + \cos^2 x)(\sin x + \cot x)}{\sin^4 x} dx$ và S là tổng

tất cả các nghiệm của phương trình $F(x) = F\left(\frac{\pi}{2}\right)$ trên khoảng $(0; 4\pi)$. Tổng S thuộc khoảng

- A. $(6\pi; 9\pi)$. B. $(2\pi; 4\pi)$. C. $(4\pi; 6\pi)$. D. $(0; 2\pi)$.

Lời giải

Chọn

Ta có: $F(x) = \int \frac{(1 + \cos^2 x)(\sin x + \cot x)}{\sin^4 x} dx = \int \frac{(1 + \cos^2 x)\sin x}{\sin^4 x} dx + \int \frac{(1 + \cos^2 x)\cot x}{\sin^4 x} dx$

Gọi $A = \int \frac{(1 + \cos^2 x)\cot x}{\sin^4 x} dx$ và $B = \int \frac{(1 + \cos^2 x)\sin x}{\sin^4 x} dx$

Ta có:

$$\begin{aligned} A &= \int \frac{(1 + \cos^2 x)\cot x}{\sin^4 x} dx = \int \frac{(1 + 2\cot^2 x)\cot x}{\sin^2 x} dx = -\int (\cot x + 2\cot^3 x) \cdot d(\cot x) \\ &= -\left(\frac{\cot^2 x}{2} + \frac{\cot^4 x}{2} \right) + C_1. \end{aligned}$$

$$B = \int \frac{(1 + \cos^2 x)\sin x}{\sin^4 x} dx = \int \frac{(1 + \cos^2 x)\sin x}{(1 - \cos^2 x)^2} dx$$

Đặt $t = \cos x$, suy ra $dt = -\sin x \cdot dx$. Khi đó:

$$\begin{aligned} B &= -\int \frac{1 + t^2}{(t^2 - 1)^2} dt = -\int \frac{1 + t^2}{(t - 1)^2 \cdot (t + 1)^2} dt = -\frac{1}{2} \int \left[\frac{1}{(t - 1)^2} + \frac{1}{(t + 1)^2} \right] dt = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{t - 1} + \frac{1}{t + 1} \right) + C_2 \\ &= \frac{1}{2} \left(\frac{1}{\cos x - 1} + \frac{1}{\cos x + 1} \right) + C_2 \end{aligned}$$

Do đó:

$$F(x) = A + B = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{\cos x - 1} + \frac{1}{\cos x + 1} \right) - \left(\frac{\cot^2 x}{2} + \frac{\cot^4 x}{2} \right) + C$$

Suy ra:

$$F(x) = F\left(\frac{\pi}{2}\right) \Leftrightarrow \frac{1}{2} \left(\frac{1}{\cos x - 1} + \frac{1}{\cos x + 1} \right) - \left(\frac{\cot^2 x}{2} + \frac{\cot^4 x}{2} \right) + C = C$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{\cos x - 1} + \frac{1}{\cos x + 1} - \cot^2 x - \cot^4 x = 0$$

$$\Leftrightarrow \frac{2\cos x}{\sin^2 x} + \frac{\cos^2 x}{\sin^2 x} + \frac{\cos^4 x}{\sin^4 x} = 0$$

Với điều kiện $\sin x \neq 0$,

$$\begin{aligned}
 (*) &\Leftrightarrow \begin{cases} \cos x = 0 \\ 2 + \cos x + \frac{\cos^3 x}{\sin^2 x} = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \cos x = 0 \\ 2(1 - \cos^2 x) + \cos x(1 - \cos^2 x) + \cos^3 x = 0 \end{cases} \\
 &\Leftrightarrow \begin{cases} \cos x = 0 \\ -2\cos^2 x + \cos x + 2 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \cos x = 0 \\ \cos x = \frac{1 - \sqrt{17}}{4} \end{cases}
 \end{aligned}$$

Theo giả thiết $x \in (0; 4\pi)$ nên $x = \frac{\pi}{2}; x = \frac{3\pi}{2}; x = \frac{\pi}{2} + 2\pi; x = \frac{3\pi}{2} + 2\pi;$

$$x = \alpha; x = \alpha + 2\pi;$$

$$x = \beta; x = \beta + 2\pi.$$

Khi đó tổng các nghiệm này sẽ lớn hơn 9π .

Câu 3. (Chuyên Quốc Học Huế 2019) Cho hàm số $F(x)$ là một nguyên hàm của hàm số $f(x) = \frac{2\cos x - 1}{\sin^2 x}$ trên khoảng $(0; \pi)$. Biết rằng giá trị lớn nhất của $F(x)$ trên khoảng $(0; \pi)$ là $\sqrt{3}$. Chọn mệnh đề đúng trong các mệnh đề sau.

A. $F\left(\frac{\pi}{6}\right) = 3\sqrt{3} - 4$ **B.** $F\left(\frac{2\pi}{3}\right) = \frac{\sqrt{3}}{2}$ **C.** $F\left(\frac{\pi}{3}\right) = -\sqrt{3}$ **D.** $F\left(\frac{5\pi}{6}\right) = 3 - \sqrt{3}$

Lời giải

Ta có:

$$\begin{aligned}
 \int f(x) dx &= \int \frac{2\cos x - 1}{\sin^2 x} dx = 2 \int \frac{\cos x}{\sin^2 x} dx - \int \frac{1}{\sin^2 x} dx \\
 &= 2 \int \frac{d(\sin x)}{\sin^2 x} - \int \frac{1}{\sin^2 x} dx = -\frac{2}{\sin x} + \cot x + C
 \end{aligned}$$

Do $F(x)$ là một nguyên hàm của hàm số $f(x) = \frac{2\cos x - 1}{\sin^2 x}$ trên khoảng $(0; \pi)$ nên hàm số

$F(x)$ có công thức dạng $F(x) = -\frac{2}{\sin x} + \cot x + C$ với mọi $x \in (0; \pi)$.

Xét hàm số $F(x) = -\frac{2}{\sin x} + \cot x + C$ xác định và liên tục trên $(0; \pi)$.

$$F'(x) = f(x) = \frac{2\cos x - 1}{\sin^2 x}$$

$$\text{Xét } F'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{2\cos x - 1}{\sin^2 x} = 0 \Leftrightarrow \cos x = \frac{1}{2} \Leftrightarrow x = \pm \frac{\pi}{3} + k2\pi \quad (k \in \mathbb{Z}).$$

Trên khoảng $(0; \pi)$, phương trình $F'(x) = 0$ có một nghiệm $x = \frac{\pi}{3}$

Bảng biến thiên:

x	0	$\frac{\pi}{3}$	π
$F'(x)$		$+$	$-$
$F(x)$		$-\sqrt{3} + C$	

$$\max_{(0;\pi)} F(x) = F\left(\frac{\pi}{3}\right) = -\sqrt{3} + C$$

Theo đề bài ta có, $-\sqrt{3} + C = \sqrt{3} \Leftrightarrow C = 2\sqrt{3}$.

$$\text{Do đó, } F(x) = -\frac{2}{\sin x} + \cot x + 2\sqrt{3}.$$

Câu 4. Biết $F(x)$ là nguyên hàm của hàm số $f(x) = \frac{x \cos x - \sin x}{x^2}$. Hỏi đồ thị của hàm số $y = F(x)$ có bao nhiêu điểm cực trị trên khoảng $(0; 4\pi)$?

A. 2.

B. 1.

C. 3.

D. 0.

Lời giải

Chọn C

Ta có $F'(x) = f(x) = \frac{x \cos x - \sin x}{x^2}$ trên $(0; 4\pi)$.

$$F'(x) = f(x) = \frac{x \cos x - \sin x}{x^2} = 0 \Leftrightarrow x \cos x - \sin x = 0 \text{ trên } (0; 4\pi).$$

Đặt $g(x) = x \cos x - \sin x$ trên $(0; 4\pi)$.

$$\text{Ta có } g'(x) = -x \cdot \sin x = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = \pi \\ x = 2\pi \\ x = 3\pi \end{cases} \text{ trên } (0; 4\pi).$$

Từ đó có bảng biến thiên của $g(x)$:

x	0	π	x_1	2π	x_2	3π	x_3	4π
$g'(x)$	-	0	+	0	-	0	+	
$g(x)$	0	\searrow	\nearrow	\searrow	\nearrow	\searrow	\nearrow	0
		$-\pi$	0	2π	0	-3π	0	4π

Vì $g(x)$ liên tục và đồng biến trên $[\pi; 2\pi]$ và $g(\pi) \cdot g(2\pi) < 0$ nên tồn tại duy nhất $x_1 \in (\pi; 2\pi)$ sao cho $g(x_1) = 0$.

Tương tự ta có $g(x_2) = 0$, $g(x_3) = 0$ với $x_2 \in (2\pi; 3\pi)$, $x_3 \in (3\pi; 4\pi)$.

Từ bảng biến thiên của $g(x)$ ta thấy $g(x) < 0$ khi $x \in (0; x_1)$ và $x \in (x_2; x_3)$; $g(x) > 0$ khi $x \in (x_1; x_2)$ và $x \in (x_3; 4\pi)$. Dấu của $f(x)$ là dấu của $g(x)$ trên $(0; 4\pi)$.

Do đó ta có bảng biến thiên của $F(x)$:

x	0	x_1	x_2	x_3	4π		
$f(x)$	-	0	+	0	-	0	+
$F(x)$	<pre>graph LR; 0 --> CT1[CT]; CT1 --> CD[CD]; CD --> CT2[CT]; CT2 --> 4pi[4pi]</pre>						

Vậy hàm số $y = F(x)$ có ba cực trị.

- Câu 5. (Chuyên - Vĩnh Phúc - 2019)** Biết $F(x)$ là nguyên hàm của hàm số $f(x) = \frac{x - \cos x}{x^2}$. Hỏi đồ thị của hàm số $y = F(x)$ có bao nhiêu điểm cực trị?
- A.** 1. **B.** 2. **C.** vô số điểm. **D.** 0.

Lời giải

Chọn A

Vì $(F(x))' = f(x)$ nên ta xét sự đổi dấu của hàm số $f(x)$ để tìm cực trị hàm số đã cho.

Ta xét hàm số $g(x) = x - \cos x$, ta có $g'(x) = 1 + \sin x \geq 0 \forall x$.

Vì vậy $g(x)$ là hàm số đồng biến trên toàn trục số.

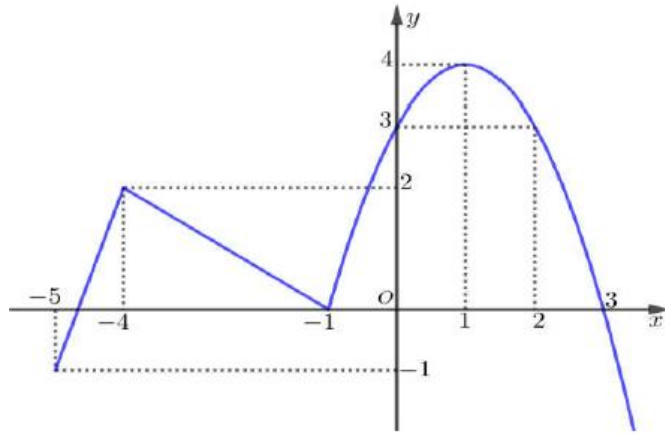
Hơn nữa ta có
$$\begin{cases} g\left(\frac{\pi}{2}\right) = \frac{\pi}{2} > 0 \\ g\left(-\frac{\pi}{2}\right) = -\frac{\pi}{2} < 0 \end{cases}, \text{ do đó } g(x) = 0 \text{ có duy nhất nghiệm } \alpha \in \left(-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}\right).$$

Ta có bảng xét dấu

x	$-\infty$	α	$+\infty$
$g'(x)$		+	
$g(x)$	$-\infty$	0	$+\infty$
x	$-\infty$	α	$+\infty$
$F'(x) = f(x)$	-	0	+

Kết luận hàm số đã cho có một cực trị.

- Câu 6. (Chuyên Lê Quý Đôn – Điện Biên 2019)** Cho hàm số $y = f(x)$. Đồ thị của hàm số $y = f'(x)$ trên $[-5; 3]$ như hình vẽ (phần cong của đồ thị là một phần của parabol $y = ax^2 + bx + c$).

Biết $f(0)=0$, giá trị của $2f(-5)+3f(2)$ bằng

- A. 33. B. $\frac{109}{3}$. C. $\frac{35}{3}$. D. 11.

Lời giải

Chọn C

*)Parabol $y=ax^2+bx+c$ qua các điểm $(2;3), (1;4), (0;3), (-1;0), (3;0)$ nên xác định được

$$y=-x^2+2x+3, \forall x \geq -1 \text{ suy ra } f(x)=-\frac{x^3}{3}+x^2+3x+C_1. \text{ Mà}$$

$$f(0)=0 \Rightarrow C_1=0, f(x)=-\frac{x^3}{3}+x^2+3x.$$

$$\text{Có } f(-1)=-\frac{5}{3}; f(2)=\frac{22}{3} \quad (1)$$

*)Đồ thị $f'(x)$ trên đoạn $[-4;-1]$ qua các điểm $(-4;2), (-1;0)$ nên

$$f'(x)=\frac{-2}{3}(x+1) \Rightarrow f(x)=\frac{-2}{3}\left(\frac{x^2}{2}+x\right)+C_2.$$

$$\text{Mà } f(-1)=-\frac{5}{3} \Leftrightarrow C_2=-\frac{5}{3}+\frac{2}{3}\left(-\frac{1}{2}\right)=-2 \Rightarrow f(x)=\frac{-2}{3}\left(\frac{x^2}{2}+x\right)-2, \text{ hay } f(-4)=-\frac{14}{3}.$$

*) Đồ thị $f'(x)$ trên đoạn $[-5;-4]$ qua các điểm $(-4;2), (-5;-1)$ nên

$$f'(x)=3x+14 \Rightarrow f(x)=\frac{3x^2}{2}+14x+C_3.$$

$$\text{Mà } f(-4)=-\frac{14}{3} \Leftrightarrow \frac{3 \cdot (-4)^2}{2}+14 \cdot (-4)+C_3=-\frac{14}{3} \text{ suy ra } C_3=\frac{82}{3}.$$

$$\text{Ta có } f(x)=\frac{3x^2}{2}+14x+\frac{82}{3} \Rightarrow f(-5)=-\frac{31}{6} \quad (2).$$

$$\text{Từ (1) và (2) ta được } 2f(-5)+3f(2)=-\frac{31}{3}+22=\frac{35}{3}.$$

- Câu 7.** Cho hàm số $y=f(x)$ có đạo hàm liên tục trên $(0;+\infty)$ thỏa mãn $f'(x)+\frac{f(x)}{x}=4x^2+3x$ và $f(1)=2$. Phương trình tiếp tuyến của đồ thị hàm số $y=f(x)$ tại điểm có hoành độ $x=2$ là
 A. $y=-16x-20$. B. $y=16x-20$. C. $y=16x+20$. D. $y=-16x+20$.

Lời giải

Chọn B

$$f'(x) + \frac{f(x)}{x} = 4x^2 + 3x \Leftrightarrow xf'(x) + f(x) = 4x^3 + 3x^2.$$

Lấy nguyên hàm hai vế ta được: $xf(x) = \int (4x^3 + 3x^2) dx = x^4 + x^3 + C.$

Với $x = 1$ ta có: $f(1) = 2 + C.$

Theo bài ra $f(1) = 2 \Leftrightarrow 2 + C = 2 \Leftrightarrow C = 0.$

Vậy $xf(x) = x^4 + x^3 \Leftrightarrow f(x) = x^3 + x^2.$

Ta có: $f'(x) = 3x^2 + 2x$; $f'(2) = 16$; $f(2) = 12.$

Phương trình tiếp tuyến của đồ thị hàm số $y = f(x)$ tại điểm có hoành độ $x = 2$ là:

$$y = 16(x - 2) + 12 \Leftrightarrow y = 16x - 20.$$

BẠN HỌC THAM KHẢO THÊM DẠNG CÂU KHÁC TẠI

<https://drive.google.com/drive/folders/15DX-hbY5paR0iUmcs4RU1DkA1-7QpKlG?usp=sharing>

Theo dõi Fanpage: **Nguyễn Bảo Vương** <https://www.facebook.com/tracnghiemtoanthpt489/>

Hoặc Facebook: **Nguyễn Vương** <https://www.facebook.com/phong.baovuong>

Tham gia ngay: **Nhóm Nguyễn Bảo Vương (TÀI LIỆU TOÁN)** <https://www.facebook.com/groups/703546230477890/>

Ấn sub kênh Youtube: Nguyễn Vương

https://www.youtube.com/channel/UCQ4u2J5gIEI1iRUbT3nwJfA?view_as=subscriber

Tải nhiều tài liệu hơn tại: <http://diendangiaovientoan.vn/>

ĐỂ NHẬN TÀI LIỆU SỚM NHẤT NHÉ!

Nguyễn Bảo Vương